

PROJECTE TEATREdeMUSEU. Creació, muntatge i representació d'un espectacle sobre la història de Manlleu: "Coope Museum"

[MAGNET. Aliances per a l'èxit educatiu](#)

Veure vídeo. <https://www.youtube.com/watch?v=jN3b0viASv4>

Centre educatiu: Institut del Ter

Institució: Museu del Ter

Curs: 2017-2018

Equip de treball

Joan Roura (Dramaturg, actor i director de Teatre. Museu del Ter)

Ferran Crespo (Institut del Ter)

Gemma Viñas (Institut del Ter)

Jordi Grané (Museu del Ter)

Carles García (Museu del Ter)

Origen del projecte

El Museu del Ter ha incorporat el teatre i el llenguatge dramàtic en les seves estratègies de difusió i divulgació del patrimoni com un recurs habitual. Es tracta d'una línia de treball consolidada que es va iniciar l'any 2005. Des d'aquell any el museu ha produït 14 espectacles diferents i adaptats a diferents contextos de visita, des de la ja clàssica visita teatralitzada fins a la producció d'espectacles que han utilitzat el museu com a escenari, o fins i tot, la producció d'espectacles pensats per exhibir-se en sales tradicionals. Així, el teatre, o si es prefereix, el llenguatge dramàtic, s'ha incorporat com un signe d'identitat i com a eina privilegiada de comunicació dels continguts del museu, especialment, encara que no exclusivament, d'aquells vinculats a la història de la industrialització al nostre territori, una de les seves temàtiques centrals.

En aquesta línia, des de l'any 2008, el Museu del Ter programa cada estiu en col·laboració amb la Companyia Corcia Teatre, els divendres i dissabtes de juliol i part d'agost, les "Nits de teatre al Museu del Ter", amb la representació a les sales del museu i en el nostre petit teatré d'un espectacle creat per l'ocasió amb temàtiques

pròpies del patrimoni que conserva i difon el museu. Els espectacles produïts ha estat els següents: [Torn de nit. Crònica negra, Ànimes de Batan, El Meu Barri, L'Aiguat, Bates Blaves i 1977.](#)

L'any 2018, amb motiu de la restauració de l'antic piano de la Cooperativa Mutua de Pa i Queviures de Manlleu, el Museu del Ter ha previst dedicar l'espectacle de l'estiu a submergir-se en la història d'aquesta institució. La Cooperativa havia estat importantíssima per a les classes assalariades manlleuenques durant les primeres dècades del segle XX i una de les principals institucions de la ciutat. La victòria del bàndol franquista durant la Guerra Civil va representar la seva desaparició i la incautació dels seus béns. Molts dels seus responsables van patir la repressió posterior a la guerra, amb l'exili, la presó o, fins i tot, la condemna a mort. Un dels nuclis principals del moviment obrer manlleuenc, de caire reformista, era, així, esclafat pel franquisme. El desig de recuperar la cooperativa, però, va continuar viu durant aquesta etapa fosca, i amb el retorn de la democràcia la Cooperativa Mutua de Pa i Queviures de Manlleu va ressorgir gràcies a l'esforç d'un grup de socis fins que l'any 2008 va tancar les portes l'auto-servei de la plaça de Fra Bernadí.

Enguany el Museu del Ter i Corcia Teatre han produït per representar durant les nits d'estiu l'espectacle "Cafè, coope i puro", que ha tingut el seu paral·lel en l'espectacle produït amb els alumnes de l'Institut del Ter.

Plantejament de l'activitat

Des de l'Institut del Ter i el Museu del Ter s'ha cregut que es podia desplegar un potencial educatiu molt important d'aquesta línia de treball del museu. Per tant, vam decidir incorporar a aquest procés de creació teatral i restitució històrica que es fa anualment als alumnes de l'institut. Es va plantejar, doncs, un treball en paral·lel al de la companyia Corcia Teatre al museu, reflexionant sobre el mateix tema, la història del cooperativisme i de la Cooperativa Mútua de Pa i Queviures de Manlleu, i creant un espectacle propi per representar a final de curs amb la direcció i guiatge del mateix director de l'espectacle del museu, en Joan Roura, dramaturg, director i actor de teatre que col·labora amb el Museu del Ter des de l'any 2005 (com un dels membres de la Companyia Corcia Teatre) en la creació d'espectacles sobre la història de Manlleu i el Ter.

El resultat del treball a l'Institut del Ter ha estat "Coope Museum", dirigida també per Joan Roura i representada en la mateixa escenografia creada al museu per l'espectacle "Cafè, coope i puro".

Objectius

L'objectiu general de l'activitat s'engloba dins l'objectiu d'escoles Magnet: mitjançant l'aliança entre un centre educatiu i una institució es pretén arribar a l'èxit educatiu amb projectes innovadors i de qualitat que trenquin amb les dinàmiques de segregació escolar.

Pel que fa a objectius específics del projecte, s'ha treballat en dos àmbits preferents, l'artístic i l'històric:

- Artístic: Creació, producció i interpretació partint de zero d'un espectacle teatral partint d'una idea inicial.
- Ciències socials: Conèixer la importància del cooperativisme i concretament la de la Cooperativa Mutua de Pa i Queviures de Manlleu en el marc d'una societat industrial. També ha permès reflexionar sobre aspectes com les desigualtats de gènere i el treball infantil en el passat amb una mirada al present.

Finalment, pel que fa a objectius educatius i pedagògics aquesta activitat ha aportat experiències sobre la importància del treball en equip i la cooperació, respectant i valorant les voluntats i experiències dels altres. Aprendre a organitzar, planificar i desenvolupar projectes. Ha fomentat el compromís i l'esforç en un projecte comú, ja si un fallava, afectava el conjunt.

Ho analitzem en el següent apartat en funció de les competències bàsiques treballades.

Competències bàsiques que es treballen:

Àmbit Artístic

Dimensió percepció i escolta

- Utilitzar estratègicament els elements del llenguatge visual, musical i corporal per analitzar les produccions artístiques.

Dimensió expressió, interpretació i creació

- Compondre amb elements dels llenguatges artístics utilitzant eines i tècniques pròpies de cada àmbit.
- Experimentar i/o improvisar amb instruments i tècniques dels llenguatges artístics.
- Desenvolupar projectes artístics disciplinaris o transdisciplinaris tant personals com col·lectius.

Dimensió societat i cultura

- Gaudir de les experiències i creacions artístiques com a font d'enriquiment personal i social.

Àmbit Social

Dimensió històrica

- Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica.

Dimensió cultural i artística

- Analitzar les manifestacions culturals i relacionar-les amb els seus creadors i la seva època, per interpretar les diverses cosmovisions i la seva finalitat.
- Valorar les expressions culturals pròpies, per afavorir la construcció de la identitat personal dins d'un món global i divers.

Dimensió ciutadana

- Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític.

Àmbit de Cultura i Valors

Dimensió interpersonal

- Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences.

Dimensió sociocultural

- Comprendre i valorar el nostre món a partir de les arrels culturals que l'han configurat.
- Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

Àmbit Educació Física

Dimensió expressió i comunicació corporal

- Utilitzar els recursos expressius del propi cos per a l'autoconeixement i per comunicar-se amb els altres.

Àmbit Lingüístic

Dimensió Comunicació Oral

- Produir textos orals de tipologia diversa amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística, emprant-hi els elements prosòdics i no verbals pertinents.

Dinàmica de l'activitat

L'activitat es va iniciar el segon trimestre després de les vacances de Nadal, per tant entre gener i desembre de 2018, amb dues breus sessions setmanals de treball.

Hores d'activitat:

40 sessions de 30 minuts més sessions intensives finals per preparar la representació.

Grup d'alumnes: Un grup de 15 alumnes de 1r a 4rt d'ESO en el marc del projecte *TeulaTeams*.

Fases del projecte:

1 – **Presentació i coneixement del marc històric.** Les primeres sessions van ser de presentació del projecte, de coneixement dels membres de l'equip i de visita al museu per aprofundir en la història de la cooperativa i dels espais del museu on s'havia de representar l'espectacle.

2 – **Presa de contacte amb la interpretació.** Abans d'avançar en el projecte concret de creació i assajos de l'espectacle es va treballar diversos aspectes bàsics del món de la interpretació mitjançant exercicis i sessions de descoberta: procés de construcció d'un personatge, col·locació de l'actor en l'espai, concentració.

3 – **Investigació, creació de la dramaturgia i assajos.** Amb una metodologia de treball molt semblant a la desenvolupada per Corcia Teatre al Museu del Ter es va fer un procés de treball en el que la creació del text dramàtic es fa paral·lelament als assajos i el muntatge de l'espectacle.

4 – **Representació.** El 22 de juny de 2018 amb motiu del final de curs a l'Institut del Ter es va fer la representació de l'espectacle "Coope Museum" a la resta d'alumnes de l'institut.

Sinopsi de l'espectacle

La història que expliquem a “Coope Museum” s’origina en el present. La Cooperativa forma part l’any 2018 d’un museu en el qual el director rep aquell dia a una jove visitant que no coneix la història de la cooperativa. Quan aquesta es queda sola a la sala del museu dedicada a la Cooperativa Mutua de Pa i Queviures les figures que representen diferents escenes (el cafeter, les botigueres i botiguers, els clients i clientes de la cooperativa) prenen vida i s’inicia una interacció de descoberta de la història comparada amb referents del present. A partir d’aquell moment sorgeixen debats sobre la desigualtat de gènere, el treball infantil, l’educació, els canvis socials, etc.

